N°. 2776

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 17 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Junij.

De *Echo Universel* van Zondag en Maandag geeft een artikel tegen een dagblad, dat, schoon niet genoemd, eigenlijk de *Tijd* schijnt te zijn. En toch, wij durven er niet voor instaan. Ziehier waarom. De *Echo* is een ernstig blad, dat sinds jaren zich beweegt in eene rigting waarvoor wij achting hebben, al is het dat wij soms in meening verschillen, en dat in die rigting met talent voortschrijdt. Als nu de *Echo* werkelijk in zijn artikel ons op het oog heeft gehad, dan heeft hij ons bestreden zonder ons behoorlijk te hebben gelezen. De *Echo* is niet gewoon zulke misslagen te begaan, zelfs niet tegen zijne bestrijders, veel minder tegenover zijne bondgenooten. Doch wij weten dat de beste breijer wel eens een steek laat vallen, en dewijl wij niet een enkel blad kennen, waarop de aanmerkingen van den *Echo* kunnen slaan, zoo moeten wij dan toch gelooven, dat zijn artikel tegen ons geldt. Hij veroorlove ons derhalve dat wij hem opmerken, hoe hij zich in zijn aanval tegen ons vergist.

1°. Laat hij ons vooronderstellen dat de ministriëele krizis *geen anderen uitslag hebben* zal, dan dat zij de stelling van den heer van Hall versterkt en zijn invloed op zijne kollega's vergroot. Wij hebben nogthans een anderen uitslag mogelijk geacht, dat namelijk »een nieuw kabinet zal optreden, 't welk een nieuwen weg zal ingaan." Wij hebben zelfs de verwachting geuit, dat dit nieuwe kabinet het rezultaat van de ministeriëele krizis zijn zal; en wij noemden 't vermoedelijk dat de ontstane krizis op het ontslag van den heer van Hall zal uitloopen. Wij vragen of het mogelijk is duidelijker te spreken?

In de tweede plaats laat hij ons als rezultaat van de krizis opgeven: *eene* (bij den heer van Hall) *meer gedecideerde politiek in den zin der prædomineerende opinie in den boezem der wetgeving*. Waar de *Echo* dat van daan haalt, is onmogelijk te begrijpen; wij hebben er geen woord van gezegd. Wel hebben wij beweerd, dat er thans verdeeldheid is in het ministerie; en dat die verdeeldheid, als de heer van Hall blijven zal, verdwijnen moet, en dat daaruit bij het bestuur meer eenheid, en daarom ook meer kracht ontstaan zal: nergens hebben wij beweerd, dat de heer van Hall zich zal of moet scharen onder de banier van den heer Thorbecke; integendeel, wij hebben 't duidelijk doen uitkomen, dat de rigting van den heer van Hall, gelijk die van het kabinet, waaarvan hij in zekere mate de ziel is, zeer verschilt van de rigting van den heer Thorbecke, en dat niemand in staat is om den heer van Hall in die rigting te vervangen.

In de derde plaats laat de *Echo* ons zeggen, dat wij een ministerie Groen en een ministerie-Thorbecke op dit oogenblik *gelijkelijk* (*également*) onmogelijk noemen. Ook dit is volkomen bezijden de waarheid. Wij hebben ze wel beiden onmogelijk, maar niet *gelijkelijk* onmogelijk geacht: want dat is een groot verschil. Neen, de heer Thorbecke en de heer Groen zijn *niet gelijkelijk* onmogelijk; wij hebben dit reeds in ons vorig Nommer duidelijk genoeg doen uitkomen voor ieder, die oogen heeft om te lezen; en wie geen vreemdeling in Jeruzalem is, kon onze aanmerking dienaangaande volkomen missen. Waar de heer Thorbecke slechts een enkel beletsel ontmoet, dat vermoedelijk uit den weg zal kunnen worden geruimd, als de tijd daarvoor rijp is, — wij hopen 't althans, — daar stuit de heer Groen op eene vereeniging van omstandigheden, die voor geene andere oplossing vatbaar zijn dan voor de geweldigste volksagitatiën en volksslingeringen.

Wat is dan het besluit geweest van ons artikel, dat de Echo bestrijdt? Niets van al hetgeen ons de *Echo* toeschrijft. Wij hebben ons vergenoegd met een eenvoudige openlegging van den toestand, gelijk wij dien begrijpen. Daarin kunnen wij ons vergissen, en wij zullen met dankbaarheid elke gegronde teregtwijzing aannemen. Maar wie het der moeite waardig acht ons voor te lichten of te bestrijden, geve zich zelven vooraf de moeite te geven van ons te lezen. Wij zijn gaarne verantwoordelijk voor hetgeen wij schrijven. Wij kunnen niet aansprakelijk zijn voor hetgeen men ons toedicht. De *Echo* zal daarom beseffen, dat, dewijl zijn geheel artikel uitgaat van de drie genoemde onware aantijgingen en daarop alleen steunt, het van onze zijde onnoodig is verder daaromtrent een woord in 't midden te brengen.

Alleen meenen wij niet onweersproken te moeten laten voorbijgaan het slotwoord van dat artikel, waarin men ons voorstelt »als geene genoegzame vrienden van den heer van Hall om hem een wezenlijken steun te geven, noch ook al geene genoegzame vijanden om hem te willen loslaten alvorens van hem te hebben verkregen al wat hij bij magte is te geven." Het is eene beschuldiging, even valsch als al de overigen. Wij hebben van den heer van Hall niets te verwachten, en hij-zelf heeft ons niets te geven. Maar gelijk het *Handelsblad* met ons getuigt, hij is een hinderpaal voor de kerkelijke partijschap, die de hand uitstrekt naar het roer van Staat, en die, zoo 's Konings wijsheid zulks niet verhoedt, weldra dat roer kan aangrijpen om te beproeven de heillooze theoriën van den gevallen *Nieuwsbode*, door opzweeping van kerkelijke hartstogten en daarmeê gepaard gaande volksbewegingen, ten uitvoer te gaan brengen. Daarom, en ook daarom alléén zijn wij, die onder geen opzigt behooren tot de vrienden van den heer van Hall, geene genoegzame vijanden, dat wij de oogen sluitende voor dreigende gevaren, uit afgekeerdheid van den heer van Hall, voor een oneindig grooten en gevaarlijken vijand den weg zouden banen. Daarmeê handelen wij gelijk het goeden burgers betaamt, die, met ter zijde stelling van bijzondere partij-belangen, slechts het oog hebben op de algemeene vaderlandsche belangen.

Ook het *Handelsblad* geeft een artikel om het gewigt van de ministeriëele krizis te doen uitkomen. Na eenige voorloopige aanmerkingen gaat het blad aldus voort:

»Maar, er hechten zich aan deze gebeurtenis nog andere, méer gewigtige beschouwingen en vragen vast, veel belangrijker dan het feit der aftreding van eenige leden van een kabinet, dat van den aanvang af noch levensbeginsel noch levensvatbaarheid had, en dat, door drie jaren lang vriend en vijand beurtelings te zoeken of te versmaden, alleen in de verdeeldheid der onderscheidene rigtingen, rigtsnoer van regeringsbeleid zocht te vinden en dat thans, zonder dat de Kamer bijeen is, plotseling uiteenspat.

»De voornaamste vraag die zich, als het ware bij zamentrekking van alle andere, dadelijk voordoet, is deze: *Waar gaan wij heen*? Neem eens aan, dat de heeren Vrolik, Forstner en Dambenoy en van Rappard, misschien ook Mijer en, wat hoogst *on*waarschijnlijk is, ook Mutsaers hunne portefeuilles zullen behouden, welke elementen blijven er dan over, die zich nieuwe versterking zullen moeten verschaffen door aanvulling van personeel? Hoofdzakelijk de baron Forstner van Dambenoy, voormalig bestuurder van de Haagsche afdeeling der anti-revolutionaire kiezersvereeniging Nederland en Oranje, en de minister Vrolik, volgens vrij voldoende bekendheid op de innigste wijze vermaagschapt en door de teederste banden verknocht aan de leiders der utrechtsche vereeniging Koning en Vaderland, wier orgaan, *de Nieuwsbode* voor eenigen tijd plotseling den vrijwilligen, misschien slechts den *schijn*dood gestorven is.

»Naast die ministers nu kunnen natuurlijk niet eens half-liberale mannen zitting nemen. Zij die, hoe veel reactionnaire rekbaarheid in het staatkundige ook bezittende, alleen maar de nationale gemengde school verdedigen (en er zijn er, Gode zij dank! zoo velen), zij kunnen de bouwvallen van het April-ministerie niet helpen schoren. Waar van Hall, Donker en van Reenen in het oog hunner ambtgenooten nog *te liberaal* gebleken zijn (1), daar kunnen de overblijvenden geen anderen steun gaan zoeken dan bij de bepaalde veteranen der reactie en tegelijk bij de erkende twisstokers in het godsdienstige.

»Neem eens aan, dat het gelukken mogt zulk eene soort van kabinet bijeen te rapen en dat men het daarin tot eene zekere soort van homogeneïteit zou kunnen brengen, dan vragen wij andermaal en ieder zal de beteekenis der vraag wel goed gevoelen, dan vragen wij nogmaals *waar gaan wij heen?*

»Het meest opmerkelijke echter van de crisis is gelegen in de omstandigheden, waaronder hare oplossing en beëindiging zich vertoont. Aangevangen vóór de bekendwording van den verkiezings uitslag, moet zij afloopen onder de heerschappij van een feit, even verblijdend als onloochenbaar, het feit der meerdere versterking van de constitutionele partij; blijkbaar én in de overgroote meerderheid aan al de aftredende liberale leden geschonken, én in de nederlaag of verzwakking hier en daar door de reactie of orthodoxie geleden, én in de verkiezing van *nieuwe* liberale leden ter vervanging van hartgrondige aanhangers of schoorvoetende helpers der »tegenovergestelde rigting."

»Terwijl dus de heeren Forstner en Vrolik uit de mannen van Koning en Vaderland en van Nederland en Oranje nieuw aanzittenden aan de *groene* tafel moeten gaan opsporen, zendt de natie, bij de vernieuwing van nog maar de helft der Kamer versterking aan de constitutionele partij op de banken der volksvertegenwoordigers; en, let wel, zelfs die andere leden, die, meermalen, niet zonder strijd nog als bekende voorstanders van het ministerie van Hall-Donker, zijn herkozen of die eerlang bij de herstemming alle krachten zullen moeten aanwenden om den strijd met de liberalen vol te houden; let wel, die allen zeker de meesten hunner, zullen nooit verder met de reactie of met de bestrijders der constitutionele partij medegaan dan tot de hoogte waarop dit geschiede vóór de crisis. De meesten hunner behooren al dadelijk tot die overgroote *meerderheid*, die het ontwerp op het lager onderwijs, zoo als het door den minister van Buiten, zaken naar aanleiding van het sectie-onderzoek is veranderd, hebben goedgekeurd, zoo als op de ondubbelzinnigste wijze blijkt uit het voorloopig verslag der Commissie van rapporteurs. Voegt daarbij wat de Katholijke afgevaardigden te denken en te wachten hebben van een ministerie op welks banier te lezen zou staan, aan de eene zijde: »Protestantsche Staat;" aan den anderen kant: »uitwisseling der laatste sporen van de beginselen van 1848!"

»Of was niet de ondersteuning van een deel der katholieke leden aan het ministerie van Hall, na dat de strijd over de kerke-wet eenmaal volstreden was, was zij niet juist gelegen in de vrees voor het ontrollen dier banier, waarvan de standaard noodwendig »ongelijkheid van bescherming" zou moeten zijn?

»Welnu, al die omstandigheden in aanmerking genomen, dat schouwspel van botsing en woeling der partijen; die *reactionnaire* crisis in het kabinet tegelijk met de *liberale* crisis bij de stembus, die wetenschap, dat de overgroote meerderheid dezer Tweede Kamer, zij mogen in de toepassing van beginselen verschillen, nimmer de hand zal slaan aan onze grondwettige instellingen, in 1848 verkregen, dat alles maakt, dat het tegenwoordig oogenblik voor de toekomst van het Vaderland van het hoogste belang is en dat de natie oog en hoop moet vestigen op den Koning, aan wien God wijsheid en eerlijke, vaderlandsche raadgevers schenke!

»Eén woord des Konings, en hij stuit de aanmatiging der reactie, en hij breekt tevens de pogingen van Groeniaansche natie-verbrokkeling en speculatie op godsdienstige verdeeldheid.

»Nu meer dan ooit zal elk opregt vaderlander dubbele waarde hechten aan het gezegde van Thorbecke:

»»*Aan kerkelijke twisten en kerkelijke onverdraagzaamheid mag geen invloed gegund worden op bestuur en wetgeving. Vooral ook met betrekking tot het onderscheid van geloofsbelijdenis zij onze leus de schoone spreuk der vaderen, en worde zij door ons beter, dan door hen behartigd: Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur.*

»»*De toeleg èn van het Gouvernement èn van de Vertegenwoordiging mogt zijn* ZEDELIJKE EENHEID EN KRACHT OP TE BOUWEN." (2)

Men leest in de *Indépendance*, met betrekking tot onze ministeriëele krizis:

»De redenen waarom het hollandsche kabinet zich ont-

(1) Het spreekt van zelf, dat er veel gebeurd moet zijn, en dat de crisis niet het gevolg kan wezen van behoefte aan rust van één Minister, die nog vóór het reces zeide, dat het Ministerie voor de wet op het onderwijs pal stond en daarbij het programma van April 1853 op nieuw omhoog stak.

(2) Zitting van 20 Aug. 1853.

bindt, zijn nog niet geheel bekend. Eerst wilde men ... dat de scheuring tusschen de ministers voortgebragt was door een het budget van Oorlog betreffend vraagstuk; doch nu schijnt men, als bron van het verschil, de uiteenloopende meeningen op te geven over onderwerpen van godsdienstigen aard. Niets is nog bekend aangaande den uitslag der krizis.

»De heer Donker Curtius, minister van Justitie, heeft, naar men zegt, het voorbeeld van zijn kollega, den heer van Hall, gevolgd.

»Twee hypotheezen zijn mogelijk: of wel deze beide ambtgenooten zullen toegeven aan hooge en dringende verlangens, en dus hunne portefeuilles behouden met een veranderde administratie, of wel de niet mede aftredende kollega's van den heer van Hall zullen aan het hoofd der zaken blijven en het kabinet een minder liberale homogeniteit schenken. Van deze beide kombinatiën is de eerste het waarschijnlijkst, als meer overeenstemmend met de denkwijze, die de kiesdistrikten bij de jongste keuzen hebben aan den dag gelegd. De liberalen toch hebben op de behoudende partij en de anti revolutionnairen gezegepraald."

Wij vernemen heden niets naders omtrent de ministeriëele krisis.

De Baron van Heemstra, Kommissaris des Konings in de provincie Utrecht, bevindt zich in de rezidentie. Men brengt dit bezoek in verband met de keuze van een nieuw ministerie. *(H.)*

Men verzoekt ons het volgende te plaatsen:

»Zooals reeds vroeger in dit dagblad gemeld is, had Maandag jl. te Schiedam het vergelijkend examen ter vervulling van de tweede openbare stads-armenschool plaats. De inzender van dat stuk meldde, dat er een onderwijzer van de r. k. godsdienst op de nominatie stond en vermeende, dat deze, niet alleen volgens regt en billijkheid, maar ook volgens de bestaande verordeningen alleen aanspraak op de benoeming kon maken. Hij berigtte tevens, dat de Raad van Schiedam, in weerwil van dit alles, de keuze op een' Protestant, gelijk met den Katholieke in teekens, bepaald heeft.

»Men moet hier in aanmerking nemen, dat het geenszins een persoon geldt, maar een beginsel. Het is een afgesleten argument, dat de katholieke onderwijzers niet op de hoogte zijn, om met de protestantsche te kunnen mededingen; want zeker is het, dat deze aspirant, (om van geen anderen te spreken) bij verscheidene examens zoo te Noordwijk-binnen als aan den Rijndijk, gem. Hazerswonde, en nu laatstelijk te Schiedam getoond heeft, dat dit argument geen steek houdt, en dat veeleer de schijn bestaat alsof men door allerlei middelen en voorwendsels wil trachten te bewerken, dat geen katholiek onderwijzer tot zijn doel kome. Dit wordt dan ook door velen hunner begrepen, die zich daarom de moeiten en kosten niet getroosten willen, zich aan een vergelijkend onderzoek te onderwerpen, waarvan zij toch geen gunstig gevolg ter benoeming hopen kunnen. Aan die moedeloosheid, die er schijnt te heerschen, is het toe te schrijven, dat de katholieke onderwijzers zich nog niet meer voordoen en dat slechts een enkele moedige het waagt, zich hier en daar te vertoonen. Is het niet beklagenswaardig, dat niet een der groote hollandsche steden, zelfs daar, waar meerdere openbare scholen en vele Katholieken zijn, een katholieken hoofdonderwijzer aan die inrigtingen heeft en ook vele, zelfs geen katholieke, hulponderwijzers hebben? (1) En toch blijkt het uit de oprigting van bijzondere scholen der eerste klasse, dat de gegoede Katholieken er belang in stellen, dat hunne kinderen, zoowel als die der minder gegoeden, hunne opleiding van katholieke onderwijzers ontvangen. Zoo telt Rotterdam twee uitgebreide inrigtingen voor de arme katholieke jeugd, 's Gravenhage telt er één, Delft en Leyden ook, en in nog andere plaatsen is het eveneens. Hoe loffelijk dit nu op zich-zelf zij, rust daardoor toch een dubbele last op de Katholieken: vooreerst *het onderhoud hunner bijzondere school* en ten tweede *het onderhoud der openbare*, waarvan zij geen gebruik maken en die slechts schijnt te bestaan, om niet katholieke onderwijzers eene plaats te verschaffen. Wij hopen dat dit ingezien zal worden, en dat men voortaan, liever dan door oprigting van bijzondere scholen, nieuwe offers te vergen van de katholieke milddadigheid, zich beijveren zal onze jonge onderwijzers aan te sporen om mede te dingen naar vakaturen aan openbare scholen, waar zij volgens het nog vigeerend besluit van 1842 of (zoo de nieuwe wet tot stand mogt komen, volgens de eischen der billijkheid), bij gelijke bekwaamheden met protestantsche aspiranten, geregte aanspraak op benoeming kunnen maken en dat zij, in aanmerking komende, dan ook eene *krachtdadige ondersteuning van de zijde hunner geloofsgenooten* ondervinden.

Een eerste middel, dat in deze, ter bereiking van het voorgestelde doel, kon aangewend worden, is openbaarmaking van alles, wat er bij bestaande vakaturen geschiedt. Zoo zullen de katholieke onderwijzers zien, dat zij niet meer, zooals thans het geval is, op zich-zelven staan; en de overtuiging, dat zij steun en belangstelling vinden bij hunne geloofsgenooten, zal hen te meer aanmoedigen naar openbare scholen te dingen; zoo zal de even hatelijke als onjuiste beweering van onbekwaamheid der Katholieken langzamerhand verdwijnen; zoo zal ieders regt geëerbiedigd worden en zullen er eindelijk eens vruchten worden getrokken van de veeljarige kosten en lasten, die door de Katholieken voor de openbare scholen zijn opgebragt. Een ander middel is het beroep op hooger magt. De katholieke aspirant naar de armenschool te Schiedam, die op de nominatie gekomen is en met den voorgedragen protestantschen kandidaat gelijk in teekens was, heeft zich van dat middel bediend en het volgend rekwest aan den minister van Binnenlandsche Zaken opgezonden:

»»*Aan Zijn Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken.*

»»Geeft met verschuldigden eerbied te kennen C. J. v. d. Hoorn, hulponderwijzer te Delft.

»»Dat hij met 24 concurrenten zich heeft onderworpen aan het vergelijkend examen te Schiedam ter vervulling der vacature van de tweede openbare armenschool aldaar, en hij het genoegen heeft gesmaakt op de nominatie geplaatst te worden; te meer daar het hem als belijder van de katholieke godsdienst, de hoop gaf van gekozen te zullen worden voor de vacature, daar toch het Kon. besluit van 1842 uitdrukkelijk zegt, dat: »in zoodanige »steden en gemeenten, waar meerdere lagere scholen zijn, »zal mede, in geval van ontstane vacature, zooveel mogelijk »worden gezorgd, dat bij bijna genoeg gelijke bekwaamheid »en verdere geschiktheid der kandidaten de billijke ver»houding tusschen het getal schoolonderwijzers en onder»wijzeressen der verschillende godsdienstige gezindten en »de onderlinge verhouding der bevolking te dien opzigte »worde behouden of hersteld." En in aanmerking genomen, dat de helft der bevolking in Schiedam katholiek is, er twee openbare armenscholen zijn en aan het hoofd der eerste een protestantsche onderwijzer staat;

»»Dat hij tot zijn' groote verwondering heeft vernomen, dat de Raad hem, niettegenstaande de overgelegde bewijzen van goed zedelijk gedrag, bekwaamheid en geschiktheid tot het geven van onderwijs, in de keuze is voorbij gegaan en die bepaald heeft op een Protestant, *gelijk met hem in teekens staande.*

»»Redenen, waarom de suppliant zich tot Uwe Excellentie wendt, als ten volle overtuigd, dat Uwe Excellentie zijn eerbiedig verzoek noch als onbescheiden, noch als onbillik zal gelieven te beschouwen, en dit verzoek is: dat het Uwe Excellentie behage zorg te dragen, dat aangehaald alinea van het Kon. Besluit op hem suppliant eene regtvaardige toepassing erlange, hetzij in deze zaak, hetzij ten opzigte van de reeds lang hangende kwestie aan den Rijndijk, gem. Hazerswonde.

»»*Delft*, 22 Mei 1856. »»Hetwelk doende enz.""

»Wij hopen dat Zijne Excellentie gunstig op dit rekwest beslissen moge, omdat, het zij nog eens gezegd, het hier een beginsel, niet een persoon geldt. Het is de vraag of het Kon. besluit van 1842, met zooveel zorg opgesteld, om rust en tevredenheid tusschen de ingezetenen te kweeken, nageleefd moet worden of niet. Het is de vraag of gelijkheid van regt tusschen de verschillende gezindheden een doode letter in de Grondwet is of een waarheid. Het is de vraag of de Katholieken als leden der burgerlijke gemeenten tegenover hunne pligten ook regten hebben. Het is eindelijk de vraag of de gemeente-school een middel zal wezen tot bevordering van liefde en verdraagzaamheid tusschen de kinderen van hetzelfde vaderland, dan wel een voorwendsel om voor het levensonderhoud van protestantsche onderwijzers van meerdere of mindere bekwaamheid bijdragen te verkrijgen uit de beurs der Katholieken."

(1) Een krachtig bewijs hiervan levert ons Delft, waar drie openbare stadsscholen zijn. De bevolking is er voor bijna de helft Katholiek en draagt dus ook nagenoeg dat gedeelte der kosten tot instandhouding dier scholen, ofschoon de drie hoofdonderwijzers protestantsch zijn. Onder de tien hulponderwijzers treft men slechts één Katholiek aan, die eene lagen rangs plaats vervult.

Het *Handelsblad* bespreekt volgenderwijze een besluit van den Raad dezer stad, dat klaarblijkelijk met de Grondwet in strijd is. Daar het met de Grondwet in strijd is en verkregene regten bij dat besluit geschonden worden, keuren wij het ten nadrukkelijkste af en hopen wij dat er op terug gekomen worde. Mogt dat niet het geval zijn, dan wenschen wij dat de openbare meening luide opkome tegen eene bepaling, die met de Grondwet in de hand niet te regtvaardigen is, en die, zoo de uitvoering er van oogluikend wordt toegelaten, als een eerste stap ter wettelijke invoering van een dieper ingrijpend uitsluitings-systeem te beschouwen is.

Aldus het *Handelsblad.*

»Op de belangrijke verordening omtrent de algemeene armenverzorging te Amsterdam, vastgesteld door den Gemeenteraad op gisteren 13 Junij, hopen wij eerstdaags terug te komen. Maar al dadelijk mogen wij ons leedwezen niet verbergen, dat de Raad niet is teruggekomen op de redactie van art. 3 dier verordening, zoo als die den 4den Junij ll., met verwerping der amendementen van de heeren Asser en Keer, is aangenomen. In dat artikel wordt, om verkiesbaar te zijn tot lid van het bestuur van het Werkhuis, de Gasthuizen en andere stedelijke inrigtingen, vereischt *het behooren tot een der Christelijke Kerkgenootschappen.*

»Het komt ons voor, dat deze bepaling in openbaren strijd is met art. 166 der Grondwet: »De belijders der onderscheidene godsdiensten hebben alle gelijke aanspraak op het bekleden van waardigheden, ambten en bedieningen." Van het uiterst gevaarlijke van de bepaling als præcedent is het onnoodig te spreken, evenzeer als van de quæstie of en hoe vele israëlitische armen genot van het werkhuis enz. hebben. Alles komt daarop aan, dat die betrekkingen *burgerlijke ambten* zijn, en dus de ingezetenen zonder onderscheid van Godsdienst moeten *kunnen* benoemd worden.

»Wij hopen, dat deze ongrondwettigheid van Gedeputeerde Staten niet zal ontsnappen."

De Kardinaal-Legaat Patrizzi heeft den Keizer van Frankrijk de pauselijke breve overhandigd en daarbij een latijnsche aanspraak gehouden, waarop de Keizer het volgend beknopt doch veelbeteekenend antwoord heeft gegeven:

»Ik ben er Z. H. Paus Pius IX zeer dankbaar voor, dat hij de peet heeft willen zijn van het mij door de Voorzienigheid geschonken kind. Met hem deze gunst te vragen heb ik op eene bijzondere wijze over mijn zoon en over Frankrijk de bescherming des Hemels willen inroepen.

»Ik weet dat een der zekerste middelen om die bescherming te verdienen is om mijn hoogen eerbied te betoonen voor den H. Vader, die de vertegenwoordiger van Jezus Christus op aarde is."

Onder de merkwaardige op de Parijsche Tentoonstelling voorkomende landbouwers-werktuigen trekt in het bijzonder de aandacht der bezoekers eene nieuwe machine voor de ontbolstering van de tarwe. De berekening is, dat bij de tot dus vergevolgde wijze van dorschen of ontbolsteren, 20 deelen voedende stof met de zemelen verloren gaan, terwijl met de aanwending van dit werktuig dat getal tot op 4 zou verminderd worden. De ontbolsterde graankorrels zij met het vergrootglas geschouwd glad en effen, en de zemelen bestaan niet anders als uit zeer dunne vliezen, waarvan met goed gevolg gebruikt kan worden gemaakt tot het vervaardigen van papier. De uitvinder, de heer Besnier, beweert, dat, als men in het voorleden jaar zijn werktuig had gebruikt, de oogst in Frankrijk, in stede van een te kort van 7 millioen hectoliters, een overschot van 3 millioen zou hebben opgeleverd. Het ontbolsteren of dorschen van een hectoliter graan met dit werktuig zou slechts 20 centimes kosten. Naar men verhaalt stelt de Keizer groot belang in het nieuwe werktuig en heeft gelast, dat eerlang in het groot proeven met hetzelve worden genomen. *(Stoompost.)*

Naar wij vernemen heeft de minister van Finantiën de kontroleurs en ontvangers doen aanschrijven, ten einde bedelarij te weren, geene venters patenten minder uit te geven dan klasse 12, tarief B, bedragende met de opcenten en het zegel *f* 2.89; in hoever deze maatregel doeltreffend zal zijn, moet de tijd leeren.

Naar wij vernemen heeft het O. M. tegen het arrest van het provinciaal geregtshof in Noord-Holland, in zake H. G. Mulder, waarbij de officier van justitie, in zijne vervolging van dien uitgever over zijne uitdrukkingen tegen den heer mr. Mijer, niet ontvankelijk is verklaard, kassatie aangeteekend.

Z. M. heeft de benoeming van G. Benneman, burgem. van Aduard, en van E. J. Dortants, burgem. van Rimburg, tot sekr. dier gemeenten goedgekeurd; voorts benoemd: tot 1e en 2e komm. van pol. te Middelburg A. v. d. Pluym en J. Hebbeling; tot voorzitter van den raad van bestuur van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren; alsmede jhr. mr. D. M. van Dusseldorp de Superville op zijn verzoek eervol ontslag als regter in de arr. regtb. te Middelburg.

Men meldt uit Haarlem, 13 Junij. Heden wordt eene cirkulaire bij duizende exemplaren door onze stad verspreid, houdende eene oproeping aan Haarlem's burgerij om deel te nemen aan de daarstelling, gedurende de aanstaande feestdagen, van een Huldeblijk aan de Nederlandsche natie, voor het metalen standbeeld van den uitvinder der boekdrukkunst, waarmede zij Coster's geboortestad begiftigt. De cirkulaire gaat uit van eene kommissie aan wier hoofd zich bevindt mr. F. G. Fontein, wethouder, en die voorts is zamengesteld uit een 30tal leden, zoodanig, dat alle standen der maatschappij er in zijn vertegenwoordigd. Zij heeft zich ten doel gesteld Maandag en Woensdag eerstk., aan de huizen der ingezetenen eene inzameling te doen, om uit die gelden een zoodanig Huldeblijk te kunnen daarstellen. Elke gift, groot of klein, zal haar welkom zijn, en met dankbaarheid worden ontvangen. Van ieder die iets geeft, wordt de naam opgeteekend, en zullen al die namen met eene

beelding van het Huldeblijk als eene blijvende gedachtenis, op het Stadhuis bewaard worden.

(*Dbl. v. Z. H. en's Gr*)

's GRAVENHAGE, 15 Junij. De zware rampen, welke Frankrijk door de overstroomingen van grootere en kleine rivieren hebben getroffen, hebben voorzeker in Nederland, waar men den aard en omvang van zulke beproevingen zoo zeer kent, eene bijzondere deelneming verwekt. In verschillende plaatsen heeft zich die deelneming reeds getoond door het openstellen van de gelegenheid, om den noodlijdenden natuurgenoot bewijzen van meewarigheid te geven. Van wege het fransch gezantschap alhier is aan de Franschen eene mededeeling gerigt, dat de inschrijving ten behoeve der slagtoffers van den watersnood geopend is bij den kanselier der legatie, Casuariestraat, dagelijks van 1 tot 3 ure.

— De minister van Finantiën heeft bekend gemaakt, dat de rentebetaling op het Grootboek der 2½ pCts. Nationale Schuld, verschijnende 1 Julij 1856, zal geschieden op de bureaux van dat Grootboek, gevestigd te Amsterdam, van Dingsdag, 1 Julij tot Vrijdag 11 dier maand; zullende vervolgens van Maandag, 14 Julij 1856 tot en met 15 November daaraanvolgende, gedurende alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag) de bureaux van het Grootboek geopend zijn tot het voortzetten der gezegde rentebetaling over al de nog verschuldigde halfjaren en op alle inschrijvingen zonder onderscheid. Tevens zijn, overeenkomstig art. 19 van het koninklijk besluit van 18 Mei 1818, voor de tiende of laatste maal opgeroepen de nog niet opgekomen regt hebbenden op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 Januarij 1852, waarvan de betaling, ingevolge koninklijk besluit van 25 Oktober 1855, zal blijven opengesteld tot en met den 31 December 1856.

DELFT, 14 Junij. De prijzen der Kaas waren heden *f* 21 a *f* 27.50 per 100 Ned. ℔. Ter markt zijn aangebragt 72 stapels, wegende 21.629 Ned. ℔.

HELDER, 14 Junij. Gisteren is aan Zijne Majesteit den Koning het volgende adres ingezonden:

Sire!

Geven met den meesten eerbied te kennen: Pieter van der Schans, Pieter Cornelis Kooger, Johannes Baas, Cornelis Ariesz. Abbenes, Cornelis Baas, Abraham de Wijn, Arie Baas, Gerrit Jonker, Lt. de Wijn.

Alle respectievelijk gewezen vaste zee- en binnenloodsen, wonende binnen de gemeente Helder c. a.

Dat de suppliánten dezer dagen *eervol* zijn ontslagen, en gepensioneerd geworden met *f* 4 per week, waarmede de suppliánten, ook bij het meest mogelijk overleg, in hunne behoeften niet kunnen voorzien.

Dat, met uitzondering van den 9den ondergeteekenden Lt. de Wijn, al de suplianten bovendien huisgezinnen hebben te onderhouden, het meerendeel met minderjarige en nog geheel ten hunnen laste zijnde kinderen. Te weten: de 1ste suppl. met 1 kind, de 2de, 3de en 4de suppl, ieder met 2 kinderen, de 5de suppl, met 3 kinderen, en de 6de en 7de suppl. ieder met 4 kinderen, welke het geheel en al onmogelijk is met opgemeld pensioen te kunnen huisvesten, voeden en kleeden.

Dat de suppliánten hun pensioen niet hebben *aangevraagd*, maar hetzelve zonder hunnen wil en verzoek hebben bekomen, op grond van gevorderden ouderdom, waardoor zij voor verdere dienstprestatie ongeschikt zouden zijn, maar dat de meeste hunner (als geheel ontbloot van eigen middelen) vooral in deze dure tijden, om niet ten laste van de publieke weldadigheid te komen, integendeel als nu verpligt zijn, tot werken hunne toevlugt te nemen, veel zwaarder en veel vermoeijender dan de loodsdienst zelf, — gezwegen nog, SIRE, van het harde dat er ligt opgesloten, om, na jaren zwervens op zee, op zijn ouden dag in plaats van de welverdiende rust te kunnen genieten, uit behoefte (en daaronder voor den Zeeman vernederende) handenarbeid te moeten verrigten, ten einde zich en de zijnen te onderhouden; — gezwegen ook van eene beduidende en drukkende bekrimping op woning, kleeding, voeding en levenswijze; — gezwegen nog van de omstandigheid, dat met het bedoelde pensioen, de maatschappelijke positie van ieder der suppliánten is gebroken, wier bekrompene en karige inkomsten ad *f* 0,57½ per dag, niet alleen de uitspanning streng verbieden, maar zelfs het gezellig verkeer, met bekenden en vrienden (den ouden Zeeman zoo onontbeerlijk) schier onmogelijk maken, en hen in eens uit het woelige zeemansleven, als in een kluizenaarsoord verplaatsen, tot dat de dood een einde maakt aan zulk een leven, dat eigenlijk geen leven meer is! — gezwegen eindelijk het gevoel van armoede, afhankelijkheid en vernedering, bij het bewustzijn, steeds zijn pligt gedaan en gedurende bijna een halve eeuw al de gevaren der zee te hebben getrotseerd.

Dat de meeste der suppliánten, gedurende den tijd van hunne dienst, zoo veel aan het pensioenfonds voor Loodsen hebben betaald, dat de renten daarvan het pensioen schier overtreffen, en de pensioenkas bovendien, naar hunne bescheiden meening, in allergunstigsten staat verkeerende, eene ruimere uitkeering aan de suppliánten wel zou toelaten.

Dat de suppliánten zich veroorloven hunne bedenkingen, bezwaren en klagten, ten deze eerbiedig te uiten, en dezelve aan Uwe Majesteit, als boven alles mensch, en met de behoeften van den Zeeman volkomen bekend, rondborstig mede te deelen.

Redenen, waarom de suppliánten zich reverentelijk wenden tot Uwe Majesteit, met nederige en dringende bede, dat het Uwe Majesteit moge behagen, de belangen der suppliánten en hunne huisgezinnen wel indachtig te willen zijn, en het daarheen te dirigeren, dat het pensioen der suppliánten worde verhoogd, ook uit aanmerking dat zij nooit *door het Rijk* zijn bezoldigd geworden, en 21 jaren lang 10 percent hunner verdienste hebben gestort, terwijl zij nu niet eens gelijk staan met een Ambtenaar der minste klasse, die altijd door het Rijk is gesalarieerd.

ENSCHEDE: 13 Junij. Algemeen is geheel Twenthe voor het aanleggen van spoorwegen, die het fabriekwezen aan het buitenland, met name Engeland en Duitschland, verbinden. Over de rigting is men het tot dusverre echter niet eens; de eene wenscht Lingen of Osnabruck in Hannover, de andere Zevenaar, om met den Rijnspoorweg aan te sluiten, en voor de laaste zijn in deze gemeente alleen nu reeds 3 ton in eene eventueele geldleening aangeboden.

BLOKZIJL, 11 Junij. De Botermarkt was heden wel zoo levendig en de prijzen iets meer geanimeerd. Er werd besteed p. ℔ 82 á 84 cs.; p. ¼ vat *f* 16.50 á *f* 17; per ⅛ vat *f* 32 à 35.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Ct.*

LONDEN, 16 Junij. De heer Crampton, britsch gezant bij de Regering der Noord-Amerikaansche Unie, en den heer Barclay, een der drie britsche konsuls in de Vereenigde Staten, welke met den heer Crampton hunne paspoorten hebben gekregen, zijn gisteren te Liverpool aangekomen.

Met de boot die hen aan boord had is berigt ontvangen, dat 3000 opstandelingen tegen keizer Soulouque zich van Haïti hebben meester gemaakt; voorts dat Patricio Rivas tot president der republiek Nicaragua is gekozen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Junij. Het schoonste weder heeft te Parijs de uitwendige ceremoniën van den doop des keizerlijken prins begunstigd. De stoet tegen vijf ure van de Tuileriën vertrokken was schitterend. De menigte was ontzaggelijk groot.

Des avonds, bijna dadelijk na de godsdienstige plegtigheid, heeft het banket plaats gegrepen dat door de stad Parijs aan den Keizer en de Keizerin aangeboden is; zij zijn er zonder gevolg heen gereden, terwijl de keizerlijke prins naar de Tuileriën werd terug geleid.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Junij. Uit de debatten in het engelsche parlement over de amerikaansche quæstie blijkt, dat er een groote zucht onder de leden van het parlement bestond om de gedragslijn van de Regering te weten te komen, zonder dat er echter voldoende ophelderingen werden gegeven. Overigens was de vredelievende gezindheid groot. Lord John Russell heeft tegen Maandag in terpellatiën over deze zaak aangekondigd.

— In het antwoord des Keizers aan Kardinaal Patrizzi (*in ons binnenland mede gedeeld*) ziet men een bewijs dat het gouvernement er van afziet of nimmer het voornemen gehad heeft om bij de pauselijke Regering op hervormingen in het Staatsbestuur aan te dringen.

— De *Morning Post* zegt over de amerikaansche quæstie het volgende: „De heer Dallas, gezant der Vereenigde Staten te Londen aan H. Majesteits regering heeft medegedeeld dat het kabinet te Washington niet in verdere diplomatische aanraking met den heer Crampton wilde komen; doch dat deze kennisgeving van verzoenende aanbiedingen vergezeld is gegaan en dat de heer Dallas volmagt ontvangen heeft om alle quæstiën over midden-Amerika te regelen voor het geval dat wij hem hier zouden houden. Doch het amerikaansch gouvernement dient te begrijpen dat wij ons niet met den heer Dallas kunnen inlaten, zoolang de heer Crampton geweldadig geschorst blijft.

» Wij houden vol dat noch Engeland noch de heer Crampton iets verrigt hebben, dat zulke handelingen kan regtvaardigen:

» In deze omstandigheden kan het land van de regering slechts eene zaak vorderen: de terugzending van den heer Crampton moet gevolgd worden door de terugzending van den heer Dallas."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 13 Junij. Wat de aanstaande veranderingen in de tarieven van het tolverbond aangaat, waarover reeds veel gesproken is, zoo spreekt men nu ook offen een afschaffing der regten op de granen, die voortaan vrijelijk zullen mogen inkomen.

— In de *Fransk. Zeit.* leest men het volgende, uit Weenen geschreven, dd. 4 Junij: » Onder de dagbladen die het meest de weldaden van den hersteldeu vrede hebben verheerlijkt, behoort vooral de *Nord* van Brussel. Geen algemeen belang dat niet door dat dagblad bevonden is geworden krachtig ondersteund te zijn door een en andere bepaling welke het Parijzer traktaat behelst.

Geen enkel bijzonder belang van eenig gewigt voor deze of gene der kontrakteerende mogendheden, waaraan, volgens den *Nord*, het traktaat van 30 Maart niet op bewonderenswaardige wijze voldaan heeft. 't Zijn vooral de groote voordeelen, door het parijzer traktaat aan Rusland geschonken, die de *Nord* met zeldzame scherpzinnigheid en eene groote welsprekendheid in zijne langgerekte staatkundige beschouwingen zoowel als in zijn leading-artikels en nog langer gerekte korrespondentiën met St.-Petersburg, Moskou, Warschau, Odessa en uit de verst afgelegene oorden van het kolossale rijk ontwikkelt, omtrent welke de *Nord* zich het tot taak heeft gesteld de algemeene opinie in te lichten met eene onvermoeibare volharding en eene wijze van voordragt, die somtijds zeer kurieus is.

» Zie maar eens de wrok dien de *Nord* tegen Oostenrijk steeds voedt, wegens dien goeden, dien weldadigen vrede, die vrede volgens hem, zoo ontzaggelijk voordeelig voor Rusland! Zie maar eens de kwaadheid, welke de *Nord* overal toont waar hij kan tegen de uitstekende mannen, die Oostenrijk bij de parijzer konferentie vertegenwoordigden; en na naauwkeurig de keerzijde te hebben beschouwd der medaille door *le Nord* geslagen ter gedachtenis van den heilrijken dag dat de vrede werd gesloten, zult gij zederlijk van onze meening zijn, als wij zeggen, dat van al de dagbladen, die in de waarborgskonventie van 15 April een zeker wantrouwen willen zien van wege de geallieerden van den 2 December tegen de toekomstige bedoeling van Rusland, het de *Nord*-zelf is, die het meest er in geslaagd is die konventie te regtvaardigen."

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		13 JUNIJ 4½ u.	gebl.	14 JUNIJ 4½ u.	gebl
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 5/16	64⅜ a	64⅝	64⅜
Dito Dito	3	75⅞	76	76¼	76¼
Dito Dito	4	94½	94⅜	94⅜	94⅞
O.-I. Leening 1844	4				
Amortisatie	3½	90¼	90¼		
Handel-Maatschappij	4½	129			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4	74⅞			
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	2½	51			
Dito *Rothschild*	2½	51⅛			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	25	25		
Nieuwe	3	46			
Binnenlandsche	3	40¼	40½	40[illegible]	40 5/16
Cert. Coup. Sp. Com.		7	6 9/16	6 15/16	6 9/16
Amortisable Schuld		7 9/16	7½		
Portugal, te Londen	3	45 11/16	45⅝	45½	45½
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103	103	103⅛	103
Dito A°. 1828—1829	5	102			
Negot. 1831 en 1833	5	91⅞	92		
Nieuwe Engelsche	4½				
Negot. 1840	4	84⅞	85½		
Dito *Stieglitz*	4		84⅞	85	
Dito Nieuwe	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6				
Polen, Obligatiën	4				
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5	78 7/16	78½	[illegible]	
Dito Nationale	5	79[illegible]	79[illegible]	79[illegible]	
Dito 1847	2½	40[illegible]	40[illegible]	40[illegible]	
Dito 1851 en 1852	2½	40[illegible]	40[illegible]	40[illegible]	
Dito Nieuwe	5	[illegible]	85	85 1/16	85
Dito 1854	5	85	85	85 1/16	85
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250	*f*				
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5	98½			
Dito 1843	5	96½			
Mexiko, te Londen £ 100	3	21⅛			
Dito Onbepaalde	3	21⅛			
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½	18⅛	18		
Dito Uitgestelde			7½		
Ecuador		14 1/16	14[illegible]		
Venezuela, te Londen	4½		29		
Dito Uitgestelde	1½				
Grieken, Bl. à £ 100	5				

Nieuwe 5 pCt. Stieglitz [illegible] Oude 5 pCt. [illegible], Sp. Cr. 98, 99; Rothschild 98, 98; [illegible] Venez. [illegible] 29.

Bij vrij levendigen handel waren binnenl. fondsen op nieuw gevraagd en tot verbeterde koers te plaatsen. Russen willig. De overige buitenl. fondsen nagenoeg als gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55½	Livorno	2/m	f 39¼
"	zigt	» 56	Napels	»	» 85½
Bordeaux	2/m.	» 55½	Petersburg	»	» 1.80
"	zigt	» 55¾	Weenen	6 w.	» 34½
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix		» 243	Frankfort	»	» 98¾
Seville		» 242	Hamburg	2/m.	» 34⅕
Bilbao		» 242	»	zigt	» 35 1/16
Lissabon		» 41½	Londen	2/m.	» 11,75
Porto		» 41½	»	zigt	» 11,87½
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

LONDEN, 14 Junij. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 46; id. 1½ pc. 25¼; Comité-Bew. 6¾; Pass. 7; Rusl 5 pc. 107, id. 4½ pc. 97; Holl. 4 pc. 95½; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc 91½; Braz. 100; Peru 4½ pc. 78; Gren. uitg. 7; id. werk 18; Mexiko 3 pc. 22½; Portugal 4 pc. 46; Ecuador 4½; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.

WEENEN, 14 Junij. Met. 5 pc. 83½; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktiën 1115; Credit Anst. 374¾; Wissel op Londen 10.05, Amst. —; Parijs 118⅞; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 14 Junij. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 107¾; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 22½; Parijs 79 11/12; Amst. 143⅞; Weenen —; Petersburg —.

HAMBURG, 14 Junij. Spanje 1½ pc. 38¼; id. 3 pc. 23¾ Rusl. 5 pc. 102; 3 pc. Mexikanen 13; 5 pc. Sardinië 90¾, Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 14 Junij. 5 pc. Met. 81¾, 1 pc. Spanje binnenl. 25⅛, id. 3 pc. 40⅝; Wissel op Londen 3/m ——; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 Junij.

Prijzen van Suiker op heden.

Bij de 100 Nederlandsche ponden. — Ruwe. vaten Surinaamsch en Nickerie, blond f 34 à 37, bruin f 29 à 33.

Kisten. Brazil, wit f 41 à 45, blond f 38 a 40, bruin f 32 a f 37; Havana, wit f 46 a 52, blond f 39 a 45, bruin f 33 a 38

Kranjangs en Kanassers. Java; wit f 45 a 47, ord. wit f 42 a 44, grijs f 40 a 41, blond of geel f 38 a 39, bruin f 33 a 37

Matten en Zakken. Manilla, blond f 38 a 31, bruin f 31 a 37

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 14 Junij. Rogge. Hard gedroogde werd successivelijk lager afgegeven, tengevolge waarvan zich meer kooplust vertoonde, en verkocht men zoo bij partij als bij uitslijting als volgt: 143/2 ℔ Reval f 325, 328 6/w., f 330 3/m; 144/2 ℔ dito f 322 6/w.; 143/2 ℔ dito f 320 6/w.; 146/2 ℔ Pernau f 328 6/w.; 144/2 ℔ Arensburg. f 325 6/w.; gr- en ongedroogde werd vrij ferm op prijs gehouden, doch was moeijelijk te plaatsen. Men noteerde: 146/2, 147/2 ℔ gedr. Deensche f 300, 310 6/w.; 145/2 ℔ jar. Stockholm f 306 1/m.

Gerst. Naar dit artikel was dagelijks eene vrij goede vraag, zoodat hetzelve tot klimmende prijzen verkocht werd. De volgende verkoopen werden opgegeven, als: 130/2 ℔ Mannheim f 248; 126/2, 127/2 ℔ Libau f 265 6/w f 267 6 w.; 132/2 ℔ Arensburg f 280 3 m.; 128/2 ℔ Libau f 272 6/w.; 124/2 ℔ fijne gedr. Zweedsche f 222 6/w.; 126/2 ℔ dito f 218, 220 6/w.; 128/2 ℔ Litau f 275 6/w; 132/2 ℔ Arensburg f 280; 129/2 ℔ Koersche f 283 3/m.; 128/2 ℔ Libau f 278 en 280; 129/2 ℔ fijne Deensche f 230; 132/2 ℔ dito f 235 6/w.

Moutwijn daalde. Zaturdag op f 22 en Maandag werden enkele posten tot den marktprijs van f 21 afgegeven; deze verlaging lokte meer koopers uit, zoodat Dingsdag a f 21½ en Woensdag zelfs a f 22 gekocht werd, Donderdag werd tot dien prijs aangeboden; terwijl heden a f 21¼ naar genoegen te koopen was.

Jenever f 27,25; Amst. Proef f 28,50.

ANTWERPEN, 14 Junij. *Koffij:* Men heeft heden gerealiseerd ca. 1600 b. Rio en 2000 b. Santos.

Suiker: van Havana werden 422 k. afgedaan. Het artikel blijft geneigd tot rijzing.

Huiden: de prijzen blijven vast doch de verkoopen bepaalden zich in deze week tot ca. 2533 st. gedr. en gez. Buenos-Ayres en Montevideo.

Rijst: Gisteren is de lading van 1400 b. ongep. Aracan, per Ariadne gedeeltelijk ter exportatie naar Holland afgedaan.

Granen: steeds flaauw en met weinig affaire, witte Amerik. tarwe is gedaan tot f 18⅞; Oostzee à f 17⅞, puike Brunsw. f 18⅞; Amerik. Rogge geldt f 10¼ a 11.

BEZIERS, 12 Junij. *Voorloop* Disponible 1855 r. op 155 fcs. aan te nemen; op Julij en Augustus 153 fcs.

CETTE, 7 Junij. *Voorloop* 3/6 disponible 153 a 154 fcs., op Julij en Augustus 150 fcs.

LIVORNO, 7 Junij. In Geraffineerde *Suiker* is belangrijk omgezet — De voorraad is nagenoeg uitgeput. De afdoeningen zijn ca. 200 ton. De bruine N°. 3 a £ 39¼ a 40, 300 in Londen N°. 1 a £ 40, 100 ton W en Z a £ 39, 100 ton Kooi N°. 1 a 1.40 en N°. 2 a 1.39, 100/m ℔ Fransche a 1.39 a 39½. Van Ruwe gingen 500 kn. Havana a fr. 38 a 38¾ af.

Voorloop goed gestemd, Hamburger 3/6 57 a 58. beetwortel 35°. 1.60 a 39°. 65, Engelsche ontbreekt.

Koers op Frankrijk 115½ pap. 115¼ geld.

NEW-ORLEANS, 22 Mei. *Katoen.* De berigten p. *Africa* zijn zonder invloed gebleven. Prijzen onveranderd.

Reuzel in Tiercer 10½ c., in vaatjes 11½ c.;

Vrachten voor Katoen n. Liverpool 11 s. 23 d.

Koers op Londen 9½ pCt premie.

RANGOON, 22 Mei. *Rijst.* Prijzen zijn op CR. 110 a 115 f. 100 baskets terug geloopen. Tot heden zijn 30914 tons uitgevoerd, terwijl in dd. rivier 12000 ton scheepsruimte aanwezig is. Verscheidene schepen worden nog verwacht en zullen de totale uitvoeren waarschijnlijk 50.000 ton beloopen.

BASSEIN, 18 Mei. *Rijst*prijzen zijn volle 10 crs. gemonteerd en is thans crs. 110/ als marktwaarde aan te nemen. — De aanvoeren zijn zeer klein.

MOULMAIN, 19 Mei. De kombinatie om geene rijst aan te nemen, die met meer dan een bepaald gewigt aan Paddy vermengd is, heeft eensklaps opgehouden te bestaan, door de veel in lading liggende schepen. Prijzen zijn onveranderd op crs. 115 a 117 gebleven, doch de kwaliteit, die vroeger zeer goed was, is na *zeer slecht* geworden daar de Basket *zoogenaamde* Rijst, thans slechts 6 Eng. ℔ meer rijst bevat dan eene basket Paddy. De tegenwoordige balen bevatten evenveel paddy als voor 14 dagen zuivere rijst.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 Junij. Tadman, Royal Stuart, Batavia, l. v. Cowes. - De Meester, Willem Daniël, Tjilatjap.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 Junij in lading naar:

Keulen W. van der Poll, Maria.
" J. Kreitenberg, Colln N°. 4.
Mainz B. Kirschreiber, Mainz N°. 5.
Urdingen & Ruhort T. Poppelier, Vr. Petronella.
Ludwighaven & Manheim P. Urmetser, O'Connell.
Ruhort J. van Beek, Vr. Wilhelmina.
Wesel A. Balk, Alma.
Frankfort A. Caldenhoven, Frankfort N°. 5.
Manheim G. Itschert, Delphin.
Dusseldorp & Neus H. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.

Rijnhoogte ARNHEM 14 Junij 3 el 96 duim.
KEULEN 14 „ 15 vt. 5 „

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 Junij.

BEVALLEN (14 Junij): B. K. Rubens, geb. Speijer, D

OVERLEDEN (9 Junij): J. C. B. Harwig, wed. D. A. M. Drees, 58 j.

Advertentiën.

(2219) *Heden overleed te Amsterdam, na voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der stervenden, tot mijne diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot de Heer* MARTINUS JOHANNES VAN GENT, *in leven lid van den Raad der stad Sneek, in den ouderdom van ruim 41 jaren, mij nalatende vijf kinderen.*

SNEEK, 9 Junij 1856. M. A. T. VOSS, Wed. M. J. VAN GENT.

Eenige Kennisgeving.

(2234) Overeenkomstig het plan der **Negotiatie** ten laste van het R. K. Klein Seminarie te *Voorhout*, zijn op den 12 Junij 1856 **UITGELOOT** de volgende Aandeelen N°. 87, 88, 177, 178 en 213, welke ingetrokken en betaald zullen worden van af 1 Julij 1856, ten kantore van de Heeren E. en H. VAN CRANENBURGH, Kassiers te Amsterdam, met f 500 en daar en boven met f 10, zijnde 6 maanden rente a 4 pCt. tot 30 Junij 1856, houdende het genot van intrest op deze aandeelen met 1 Julij 1856 op.

Rheumatieke Lijders.

Daar de ondergeteekende gaarne der waarheid wil hulde doen, kan en mag hij niet nalaten bij deze te verklaren, dat zijne Huisvrouw bijna zes maanden aan de zwaarste Rheumatieke pijnen is lijdende geweest, en zeer vele geneesmiddelen, doch zonder eenige vrucht tot hare herstelling heeft aangewend, zoodat zij eindelijk op aanraden harer vrienden heeft besloten van de zoo alom bekende **heilzaam werkende OLIE** van den Heer H. K. BERNTZEN, te Nieuwveen bij Alphen, gebruik te maken, ik zeg *heilzaam werkende Olie*, en te regt omdat deze haar in zeer korten tijd geheel hersteld heeft, en zij tot heden geen de minste pijnen meer gevoelt en mij alzoo verpligt gevoel uit ware dankbaarheid en tot aanbeveling dezer Olie, aan elken Rheumatieken Lijder hiervan Openlijk kennis te geven.

BERNARDUS KOELEMAN

ZEVENHOVEN (bij Alphen Z.-Holl.), 5 Junij 1856.

(2230)

NOTARIAAT.

Men verlangt een niet onbemiddeld **Jongeling**, oud 16 jaren te plaatsen, op een Kantoor van eenen R. C. Notaris, in de provincie Noord-Braband, Utrecht of Holland, tot opleiding in dat vak, tegen behoorlijke vergoeding van kost en inwoning. Diegenen welke daartoe mogten inclineren, worden verzocht zich per *franco* brief aan te melden, met opgave van hetgeen daarvoor wordt geëischt, onder letter Z. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, op het Singel, hoek Beulingstraat te Amsterdam. (2221)

Door GEBROEDERS LURASCO,

Hofleveranciers,

zal worden uitgegeven:

EENE BRONZEN STATUETTE

LAURENS JANSZOON COSTER

Naar het expresselijk daarvoor in het klein vervaardigd model van den Heer L. ROYER, gelijk aan het Kolossale Standbeeld dat eerstdaags te Haaarlem zal worden onthuld. (2231)

Men verlangt voor **twee Dames**, tegen November of vroeger, **twee ongemeubileerde Kamers**, mits voorzien van Tapijten en Gordijnen, liefst gelegen tusschen de hoogten van Leliegrachten en Vijzelstraten. Men adressere zich *franco* onder de letters B. B. met opgave van Huurprijs bij den Boekhandelaar H. A. WINKELHAGEN, Singel bij de Latijnsche School, te Amsterdam. (2232)

In een Grutterswinkel wordt gevraagd, eene fatsoenlijke **Juffrouw**, zindelijk van aard, en vlug kunnende rekenen. Volledige inlichting, zoowel van vroegere betrekking, ouderdom en bij wien informatien te bekomen zijn, worden *franco* ingewacht onder de letters V. W. bij den Boekhandelaar H. A. WINKELHAGEN, Singel, hoek Midden-Klooster te Amsterdam. (2233)

Bij J. P. VAN DIEREN & C°. te Antwerpen, is uitgegeven en bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam te bekomen en verder door alle Boekhandelaren te leveren:

FABIOLA,

OF DE KERK DER KATAKOMBEN.

Door Zijne Eminentie den Kardinaal WISEMAN.

Eene tweede Nederduitsche Uitgave in twee deelen.

Prijs f 1.50.

(2164) Wij meenen het volgende werk te moeten aankondigen:

Nouveau traité des Cataractes, *névralgies, amauroses, etc. Sans opérations chirurgicales 3e édition.*

In dit werk vindt men genezingen van blinden, (zonder ongewenscht gevolg van het eene oog geopereerd,) en van anderen die noch lezen, schrijven, noch zonder geleide gaan konden.

Het is te verkrijgen bij den schrijver, Dr. Drouot, rue de Luxembourg N° 35, te Parijs, voor den prijs van 6 franken.

ALIZARIN-INKT.

Te verkrijgen bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam.

Deze nieuwe uitvinding verdient allezins aanbevolen te worden als de beste tot hiertoe bekende Schrijfinkt. De voornaamste verdiensten, welke hij bezit zijn: Dat hij, vrij van zuren, voornamelijk voor stalen pennen geschikt is, die er niet door geoxydeerd worden. Hij vloeit uit de pen in eene voor de oogen onschadelijke schoone kleur van blaauw-groen, en verandert spoedig in het donkerste zwart. Aan de stalen pennen vormt hij geen korst, noch in den inktkoker een drabbig precipitaat. Hij is onveranderlijk en weerstaat de werking van zuren, dampen en van den tijd, en beschimmelt nooit. Hij is ook zeer geschikt voor **kopieer-inkt**, wijl hij, ondanks zijne buitengewone vloeibaarheid, eene fraaije kopie levert.

Tegenwoordig wordt er veel over slechten schrijfinkt geklaagd, hoofdzakelijk omdat hij te goedkoop geleverd wordt en bijgevolg niet goed kan zijn. Deze Inkt is oogenschijnlijk duurder dan andere inktsoorten, doch in het gebruik is hij even goedkoop, aangezien hij vooreerst, in den inktpot geen bezinksel achterlaat, zoo als bij andere inkten het geval is, en waardoor er veel inkt verloren gaat, en ten andere, omdat hij niet beschimmelt en geen schade aan de pennen veroorzaakt.

Door het buitengewoon debiet is de ondergeteekende thans in staat gesteld dezen **Alizarin-inkt** te kunnen verkoopen in fleschjes van 30, 50 en 80 Cents. Brieven *franco.*

(Men gelieve naauwkeurig op den stempel en het echte cachet acht te geven, ten einde zich voor namaaksel te hoeden.)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.